

Mottagare
Tekniska nämnden

Val av insamlingssystem för fastighetsnära insamling av förpackningsavfall 2026

Förslag till beslut

1. Tekniska nämnden är informerad om de insamlingssystem för fastighetsnära insamling och vilka som kan vara aktuella för Gotland.
2. Tekniska nämnden ska beredas möjlighet att ta beslut om insamlingssystem för fastighetsnära insamling vid nästa ordinarie nämndtillfälle.

Sammanfattning

Teknik förvaltningen har låtit genomföra en utredning om vilka system som kan vara aktuella för Gotland och fastighetsnära insamling av förpackningsavfall. I rapporten finns det beskrivet för- och nackdelar för respektive insamlingssystem. Antalet kombinationer av insamlingssystem kan vara många och vid utvärdering av samtliga är det svårt att få en klar bild över resultatet. Därför avgränsades antalet i till följande tre system:

- Ett fyrfackskärl och befintliga enfackskärl för mat- och restavfall samt en sidolösning för förpackningar
- Ett fyrfackskärl och ett tvåfackskärl samt en sidolösning för metallförpackningar
- Två stycken fyrfackskärl

Jämförelsen av de olika insamlingssystemen har gjorts utifrån mätbara aspekter som kostnad och körsträckor samt erfarenhetsuppsamling från avfallsbranschen.

Utvärderingen visar att det mest kostnadseffektiva och cirkulära insamlingssystemet är att behålla befintliga enfackskärl för mat- och restavfall, vilka kompletteras med ett fyrfackskärl för förpackningar och en sidoinsamling av förpackningsavfall till exempel metall.

Förvaltningen förordar därmed att:

- Behålla nuvarande miljöstyrande taxa för mat- respektive restavfall.
- Befintliga avfallskärl för rest- och matavfall ska behållas och dessa kompletteras med ett fyrfackskärl med påhängbart eller separat kärl för

förpackningar.

- En effektiv omlastningsstation anläggs på Roma anläggningen, där komprimering av förpackningsavfall hanteras direkt vid omlastningen och i slutna containrar.
- Att under oktober/november informera och visa föreslagna insamlingsystem för entreprenörer samt för allmänheten vid tre tillfällen vid Slite, Visby och Hemse.

Ärendebeskrivning

Gotland måste redan i detta skede gå ut och signalera om val av insamlingsystem för att industrier och entreprenörer har en förutsägbarhet att tillse att behov av insamlingsfordon och kärl tillgodoses i samband med att den fastighetsnära insamlingen startar i mars 2026, med stegvis utbyggnad under samma år.

Vi behöver även förmedla till våra kunder, hyresvärdar, villaägare med flera om hur systemet kommer se ut och vad de behöver göra för att anpassa sin avfallshantering och sortering vid sina fastigheter.

Det behövs också signaler om hur samhällsbyggnadsprocessen ska anpassas framöver utifrån detta val.

Bedömning

De befintliga avfallskärlen för mat- och restavfall har funnits på ön sedan 2008. Kärlen har bytts ut under tiden, men många är fortfarande fullt fungerande. Att byta ut befintliga kärl till två stycken fyrfackskärl anser förvaltningen är en för dyr investering och där befintliga kärl ska återvinnas både till material men även till energi. Därför föreslår förvaltningen att befintliga kärl behålls och kompletteras med fyrfackskärl med påhängd korg eller separat mindre avfallskärl för förpackningar.

Allt insamlat avfall kommer att köras till Roma anläggningen för omlastning. Förvaltningen föreslår att anlägga en omlastningsstation som kan komprimera och samla in avfallet utan att det sprids till omgivningen och minskar olägenheter från stank och skadedjur.

I den långsiktiga investeringsplanen som fastställts sedan tidigare finns investeringarna medtagna från och med 2025 till och med 2026.

Beslutsunderlag

Rapport "Utredning FNI Gotland Slutrapport" SWECO, daterad 2023-09-01
Beslutsordning för införandet av insamling av förpackningsavfall och fastighetsnära insamling.
Tjänsteskrivelse teknikförvaltningen daterad 2023-09-27

Teknikförvaltningen

Mats Eriksson
Tillförordnad Teknisk direktör